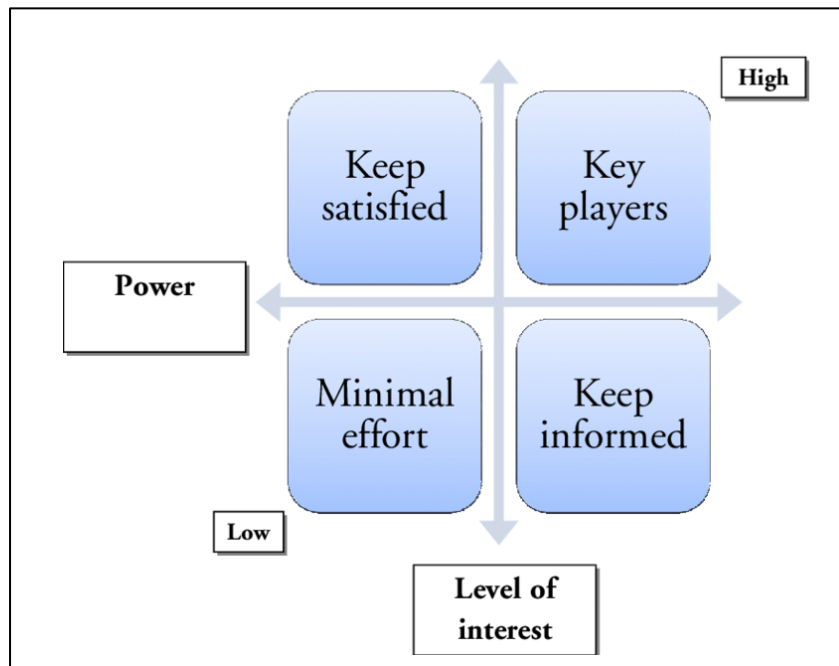

การวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

(ตัวชี้วัดที่ 3.7 ร้อยละของเด็กอายุ 12 ปี ปราศจากโรคฟันผุ (Caries free))

รอบ 5 เดือนแรก (ตุลาคม 2566 - กุมภาพันธ์ 2567)

กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยและวัยเรียน สำนักทันตสาธารณสุข ได้วิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดกลุ่ม (Mapping) และวิเคราะห์การทำงานร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Approach) โดยใช้กรอบการวิเคราะห์ The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999) ได้ผลการวิเคราะห์ ดังนี้

The power-interest matrix (Johnson and Scholes, 1999)

ผลการวิเคราะห์ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเด็น “สุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียน”

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
ภาครัฐส่วนกลาง						
กระทรวงมหาดไทย <ul style="list-style-type: none"> กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กองสาธารณสุขท้องถิ่น 	กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษา ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการจัดเก็บข้อมูลทางการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล การถ่ายโอนภารกิจทางการศึกษา การจัดตั้งงบประมาณทางการศึกษา และการดูแลสุขภาพประชาชน	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนทุกกลุ่มวัย การพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการพัฒนาคุณภาพประชากร สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 	<ul style="list-style-type: none"> ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนทุกกลุ่มวัย ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและระบบบริหารจัดการอาหารในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ การสนับสนุนงบประมาณในการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น
กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน)	มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการดูแลโรงเรียนและเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลมาตรฐาน “นักเรียนไทยสุขภาพดี” ซึ่งมีหมวดเรื่องการดูแลทันตสุขภาพ และการบูรณาการหลักสูตรการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดี	High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย การกำกับติดตาม และบริหารจัดการงบประมาณ	Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง	การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกกำกับติดตามที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาคุณภาพการศึกษา สุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา 	ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ระบบบริหารจัดการ และระบบกำกับติดตามในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
<p>หน่วยโครงการตามพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เช่น โรงเรียน ตชด.</p>	<p>กำหนดนโยบาย วางแผนทางการศึกษาของโรงเรียน กพด.</p>	<p>High:เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย</p>	<p>Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง</p>	<p>การกำหนดนโยบาย การประชาสัมพันธ์ มาตรฐานแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน การจัดให้มีระบบและกลไกที่ชัดเจน</p>	<p>การพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสุขภาพนักเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา</p>	<p>ทำให้เห็นความสำคัญของสุขภาพช่องปากต่อสุขภาพนักเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา และระบบบริหารจัดการในโรงเรียนที่มีประสิทธิภาพ</p>
<p>กระทรวงยุติธรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน 	<p>พิทักษ์คุ้มครองสิทธิและสวัสดิภาพเด็ก เยาวชน ผู้เยาว์ และครอบครัวที่เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม</p>	<p>High: เป็นผู้กำหนดและดำเนินนโยบาย</p>	<p>Low: เป็นบทบาทหน้าที่โดยตรง</p>	<p>การกำหนดนโยบาย/ มาตรฐานแนวทางการดูแลสุขอนามัยของเด็กและเยาวชน รวมทั้งการส่งเสริมป้องกันและรักษาพยาบาลตามความจำเป็นและเหมาะสม ในเด็กที่อยู่ในสถานพินิจ</p>	<p>การพัฒนาให้สถานที่ควบคุม จัดให้มีการตรวจสุขภาพเด็กและเยาวชน เพื่อคัดกรองความเสี่ยง ต่อโรคติดต่อ โรคไม่ติดต่อ หรือ สุขภาพในช่องปาก</p>	<p>ทำให้เห็นความสำคัญของการมีมาตรฐานและแนวทางการส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนสามารถเข้าถึงบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปาก และรักษาพยาบาล ตามสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐาน ความเสี่ยงและความจำเป็น</p>
<p>สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)</p>	<p>เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับงบประมาณการจัดบริการตามชุดสิทธิประโยชน์ขั้นพื้นฐานในเด็กวัยเรียน</p>	<p>High:เป็นผู้กำกับติดตามการจัดบริการในเด็กวัยเรียน</p>	<p>High:มีประเด็นในเรื่องการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule (สุขภาพช่องปาก)</p>	<p>สามารถเป็นตัวกระตุ้นการเพิ่มความครอบคลุมการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากในเด็กวัยเรียนได้</p>	<p>การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการการจัดบริการส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปากเป็นรายการจำเพาะ PP-Fee Schedule</p>	<p>ให้ข้อมูลและช่วยกันปรับปรุงพัฒนาชุดสิทธิประโยชน์ด้านสุขภาพช่องปากในการเพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน</p>

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
สำนักอาหาร สำนักงานคณะกรรมการ อาหารและยา	พัฒนาและจัดทำมาตรฐาน หลักเกณฑ์กฎระเบียบและ มาตรการที่เกี่ยวกับการควบคุม กำกับดูแลคุณภาพมาตรฐาน และความปลอดภัยของอาหาร	High: บทบาทตาม กฎหมายในการกำหนด มาตรฐานอาหาร	Neutral: มีบทบาท หน้าที่ต้อง ดำเนินการอยู่แล้ว	การกำหนดมาตรฐาน อาหารและการให้ความรู้ ในเรื่องการเลือกบริโภค	เป็นภารกิจของหน่วยงาน อยู่แล้ว	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาท มากขึ้น ในการดูแลมาตรฐาน และการเข้าถึงแปรงสีฟันที่มี คุณภาพและราคาถูก
กรมควบคุมโรค สำนักโรคไม่ติดต่อ	พัฒนาและกำหนดมาตรฐาน ติดตาม กำกับ ดูแล และ ประเมินผลการดำเนินงานด้าน ระบาดวิทยาของข้อมูล สถานการณ์โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ระดับประเทศ	Low: เป็นหน่วยงานที่ สนับสนุนเรื่องข้อมูล	Neutral: มี ผู้เชี่ยวชาญ และ ข้อมูลเฝ้าระวัง เหตุการณ์ปัจจัย เสี่ยงด้านการบริโภค อาหารหวาน	การเฝ้าระวังการเกิดโรค ไม่ติดต่อเรื้อรัง ฐานข้อมูลพฤติกรรม บริโภคหวานในเด็ก วัยเรียน	เป็นภารกิจของหน่วยงาน	ชักชวนให้เข้ามามีบทบาทใน การพัฒนาาร่วมกัน
คลังเตอร์วัยเรียน กรมอนามัย	กำหนดและพัฒนานโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนงานหลัก ด้านการส่งเสริมสุขภาพและ อนามัยสิ่งแวดล้อมใน เด็กวัยเรียน	Low: พัฒนานโยบาย และแผนในการทำงาน บูรณาการภายในกรม	High: บูรณาการการ ทำงานในกลุ่ม เด็กวัยเรียน	มีบุคลากรที่มีความรู้ ทางด้านวิชาการ	การดำเนินงานตามนโยบาย และแผนในการบรรลุ เป้าหมายร่วมกัน	ร่วมทำงานบูรณาการ อย่างใกล้ชิด

ภาครัฐส่วนภูมิภาค/พื้นที่

โรงเรียน	ดำเนินการจัดกิจกรรมและ จัดการสิ่งแวดล้อม ในการ ส่งเสริมสุขภาพช่องปาก	Low: เป็นผู้ปฏิบัติ	High: ดำเนิน กิจกรรมตาม มาตรฐาน แนวทาง ในการส่งเสริม สุขภาพช่องปาก	พัฒนาการดำเนินกิจกรรม และจัดการสิ่งแวดล้อม ใน การส่งเสริมสุขภาพช่อง ปากและสนับสนุน ทรัพยากรที่เหมาะสมใน การดำเนินงาน	สุขภาพนักเรียนและ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลงานของโรงเรียน	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการ พัฒนาและแลกเปลี่ยนความ คิดเห็น
----------	--	---------------------	--	---	--	---

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
ศูนย์อนามัย	เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	Low:สนับสนุน ส่งเสริม กำกับ ติดตาม ประเมินผล จังหวัดในการดำเนินโครงการ และเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ	High:สนับสนุนให้มึระบบและกลไกในการดำเนินงานที่ชัดเจน คอยสนับสนุนเรื่องวิชาการ และการติดตามประเมินผล	สนับสนุนด้านวิชาการ และเป็นหน่วยงานในการติดตามประเมินผล	บรรลุวัตถุประสงค์ตัวชี้วัดในกลุ่มเป้าหมาย	ส่งเสริมให้เข้ามามีบทบาทในการพัฒนา กำกับติดตาม และประเมินผล และมีส่วนร่วมในการวางแผนและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	เชื่อมต่อนโยบายจากระดับส่วนกลางลงสู่พื้นที่	Low:รับงานจากทุกหน่วยของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อส่งต่อลงพื้นที่	High:ความชัดเจนในการทำงาน มาตรฐาน ตัวชี้วัด การรายงานข้อมูลในการส่งต่อพื้นที่ทำงาน	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานของพื้นที่ การบรรลุเป้าหมายตัวชี้วัดในกลุ่มเป้าหมาย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นที่เลี้ยงหน่วยบริการในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผน กำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low:เป็นผู้ดำเนินนโยบายเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบายของกระทรวงศึกษาฯ	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการเป็นที่เลี้ยงสถานศึกษาในการส่งเสริมสุขภาพช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่น ในการวางแผน กำกับติดตามและประเมินผล
สำนักงานเขตหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ	เชื่อมต่อระหว่างส่วนกลางกับพื้นที่	Low: เป็นผู้ดำเนินงานเชื่อมต่อระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาค	High:ความชัดเจนในการทำงานตามนโยบายและการรายงานสรุปข้อมูล	เป็นตัวกลางในการขับเคลื่อนและส่งต่อนโยบาย	ความชัดเจนในการ กำกับ ติดตาม และประเมินผล การดำเนินงานของพื้นที่	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น กำกับติดตาม และประเมินผล

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เป็นผู้กำหนดนโยบายและดำเนินนโยบาย	High:เป็นผู้กำหนดนโยบายระดับพื้นที่และเชื่อมต่อนโยบายระหว่างระดับส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคเป็นผู้ควบคุมการจัดบริการสุขภาพช่องปากในประชาชนและงบประมาณอาหารกลางวันในโรงเรียน	Low: ขึ้นอยู่กับพื้นที่เพราะไม่มีนโยบายลงมาโดยตรงขึ้นอยู่กับความเห็นความสำคัญของพื้นที่ ในการสนับสนุนนโยบายและมาตรฐานที่ชัดเจน	การจัดสรรงบประมาณระดับพื้นที่และการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานในพื้นที่	เป็นภารกิจโดยตรงของท้องถิ่น	ให้ข้อมูลให้เห็นความสำคัญชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา สนับสนุนทรัพยากรรวมถึงงบประมาณ กำกับติดตาม และประเมินผล การส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียนวัยรุ่น

ภาควิชาการและประชาสังคม

คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุข-สิรินธร และราชวิทยาลัยทันตแพทย์	พัฒนาองค์ความรู้ ที่ update ผลิตทันตบุคลากร	Low: เป็นหน่วยงานสนับสนุนด้านวิชาการ	High:แนวคิดการทำงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในทันตบุคลากร	สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ	-ประชาสัมพันธ์หน่วยงาน -การผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการของการแก้ปัญหาสถานการณ์สุขภาพช่องปากประเทศไทย	ชักชวนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนา เป็นที่ปรึกษาเชิงวิชาการ และการประเมินผล
--	---	--------------------------------------	---	--------------------------	--	--

เครือข่ายผู้ปกครอง	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	Low: เครือข่ายผู้ปกครอง	Low:ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	สามารถเป็นตัวหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรม	ส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม การทำงานของโรงเรียน	ร่วมทำงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
--------------------	---	-------------------------	---	---	---	---------------------------------

Actors	บทบาทหน่วยงาน	Power	Interest	Potential impact on project/policy	net impact to them	ข้อเสนอแนะในการทำงานร่วมกัน
<p>สภานักเรียน</p>	<p>มีส่วนในการออกความคิดเห็น ในนโยบายหรือแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรม</p>	<p>Low:มีเครือข่ายและ สามารถสร้างกระแสใน กลุ่มเป้าหมายได้</p>	<p>Low: ประเด็นการ จัดการสิ่งแวดล้อม ในการควบคุม อาหารที่มีผลเสียต่อ สุขภาพและ สนับสนุนพฤติกรรม สุขภาพที่พึงประสงค์</p>	<p>สามารถเป็นตัวหลักในการ ขับเคลื่อนกิจกรรม</p>	<p>สุขภาพนักเรียนและ ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา</p>	<p>ให้ข้อมูลและชักชวนเข้ามา แลกเปลี่ยนแนวคิดและช่วย ขับเคลื่อน</p>
<p>กรรมการสถานศึกษา</p>	<p>มีส่วนในการออกความคิดเห็น ในนโยบายหรือแนวทางในการ ดำเนินกิจกรรมในพื้นที่ โรงเรียน</p>	<p>Low:กำกับ ติดตาม การทำงานของ โรงเรียน</p>	<p>Low: เรื่อง มาตรฐาน แนว ทางการจัดกิจกรรม ในโรงเรียน</p>	<p>สนับสนุนการขับเคลื่อน ประเด็นนโยบายในการ ควบคุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อ ต่อพฤติกรรมกรบริโภค ที่ดี และการดูแลสุขภาพ ช่องปากในโรงเรียน</p>	<p>เป็นบทบาทหน้าที่</p>	<p>ชักชวนเข้ามามีบทบาทมากขึ้น และช่วยขับเคลื่อน</p>
<p>สำนักงานกองทุน สนับสนุนการสร้างเสริม สุขภาพ (สสส.)</p>	<p>ส่งเสริมการสร้างพฤติกรรม และค่านิยมการบริโภคอาหาร สุขภาพะ โดยการสื่อสาร รณรงค์เพื่อสร้างความรู้ความ เข้าใจ ทศนคติ เรื่องการบริโภค หวานล้นเกิน</p>	<p>High:มีเครือข่ายและ งบประมาณในการ ดำเนินกิจกรรม</p>	<p>Low:เป็นหน้าที่ของ หน่วยงานและมีการ สร้างความร่วมมือใน การลดปัจจัยเสี่ยง ด้านการบริโภค</p>	<p>สนับสนุนนโยบาย งบประมาณในการ ขับเคลื่อนระบบ</p>	<p>เป็นภารกิจของหน่วยงาน</p>	<p>ให้ข้อมูล ชักชวนเข้ามามี บทบาทในการส่งเสริมสุขภาพ ช่องปากเด็กวัยเรียนวัยรุ่นมาก ขึ้นในด้านการรณรงค์ สร้างกระแส ผ่าน Mass media</p>

ความคิดเห็นต่อการดำเนินงาน กลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น ของสำนักทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2566

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการดำเนินงานตามกลุ่มวัย
ของสำนักทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ 2566 มีผู้ตอบแบบสำรวจ จำนวน 499 คน แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ
- ส่วนที่ 2 ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงานกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น
- ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น
- ส่วนที่ 4 ความต้องการสนับสนุนจากงานวัยเรียนและวัยรุ่น
- ส่วนที่ 5 ความคาดหวัง/ความผูกพัน
- ส่วนที่ 6 ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

ผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ 2567
จำนวน 499 คน ผลการตอบแบบสอบถามพบว่า ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งเจ้าพนักงาน
ทันตสาธารณสุข จำนวน 217 คน (ร้อยละ 43.49) รองลงมา คือ นักวิชาการทันตสาธารณสุข จำนวน 89 คน
(ร้อยละ 17.84) ทันตแพทย์ จำนวน 82 คน (ร้อยละ 16.43) นักวิชาการสาธารณสุข จำนวน 76 คน (ร้อยละ 15.23)
ตามลำดับ โดยเป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานสังกัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน 344 คน
(ร้อยละ 68.94) รองลงมา คือ กระทรวงมหาดไทย จำนวน 151 คน (ร้อยละ 30.26) และอื่น ๆ จำนวน 4 คน
(ร้อยละ 0.80) ตามลำดับ และโดยในหน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม ร้อยละ 91.98
รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสำรวจ

	จำนวน	ร้อยละ
1) ตำแหน่ง		
เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข	217	43.49
นักวิชาการทันตสาธารณสุข	89	17.84
ทันตแพทย์	82	16.43
นักวิชาการสาธารณสุข	76	15.23
เจ้าพนักงานสาธารณสุข	13	2.61
พยาบาลวิชาชีพ	11	2.20
อื่น ๆ	11	2.20

	จำนวน	ร้อยละ
2) สถานที่ปฏิบัติงาน		
สังกัดกระทรวงสาธารณสุข	344	68.94
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	109	21.84
• โรงพยาบาลชุมชน	91	18.24
• สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด	78	15.63
• โรงพยาบาลศูนย์/ทั่วไป	31	6.21
• สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ	26	5.21
• ศูนย์อนามัย/สถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมือง/ ศูนย์ทันตสาธารณสุขระหว่างประเทศ	7	1.40
• ศูนย์สุขภาพชุมชนของโรงพยาบาล	2	0.40
สังกัดกระทรวงมหาดไทย	151	30.26
• โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล/สอ.	121	24.25
• องค์การบริหารส่วนจังหวัด	22	4.41
• สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด	1	0.20
• องค์การบริหารส่วนตำบล	2	0.40
• เทศบาลเมือง	3	0.60
• เทศบาลนคร	2	0.40
สังกัดอื่น ๆ	4	0.80
• กรุงเทพมหานคร	1	0.20
• สถาบันการศึกษา	3	0.60
3) หน่วยงานมีกลุ่มงานด้านทันตสาธารณสุข/งานทันตกรรม		
มี	459	91.98
ไม่มี	40	8.02

ส่วนที่ 2 : ความพึงพอใจ/ความไม่พึงพอใจต่อการดำเนินงานกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น

จากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 499 คน ให้ข้อมูลว่าได้ดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น จำนวน 452 คน คิดเป็นร้อยละ 90.58 ของผู้ตอบทั้งหมด มีความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นของสำนักทันตสาธารณสุข ดังนี้

(1) ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นในระดับมาก โดยมีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ได้แก่ การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.808 รองลงมา คือ รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน มีความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.803 และพึงพอใจต่อความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุนด้านข้อมูลสารสนเทศ มีคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ย เท่ากับ 3.732 ตามลำดับ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความพึงพอใจต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น ประจำปีงบประมาณ 2567

ข้อคำถาม	ระดับความพึงพอใจ						คะแนนเฉลี่ย \bar{x}	แปลผล
	ไม่พึงพอใจ	น้อยที่สุด	น้อย	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1) การประชาสัมพันธ์โครงการ ฯ	-	-	12 (2.65)	124 (27.43)	255 (56.42)	61 (13.50)	3.808	มาก
2) รูปแบบกิจกรรมการดำเนินงาน	-	-	11 (2.43)	120 (26.55)	268 (59.29)	53 (11.73)	3.803	มาก
3) ความเหมาะสมของสิ่งสนับสนุน								
• ด้านองค์ความรู้	-	1 (0.22)	21 (4.65)	136 (30.09)	236 (52.21)	58 (12.83)	3.728	มาก
• ด้านนวัตกรรม	1 (0.22)	1 (0.22)	27 (5.97)	139 (30.75)	233 (51.55)	51 (11.28)	3.670	มาก
• ด้านข้อมูลสารสนเทศ	-	1 (0.22)	20 (4.42)	130 (28.76)	249 (55.09)	52 (11.50)	3.732	มาก
4) การประสานงานการให้ข้อมูล	-	4 (0.88)	16 (3.54)	128 (28.32)	255 (56.42)	49 (10.84)	3.728	มาก

ส่วนที่ 3 : ความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 63.27 รองลงมา คือ เชื่อมันระดับปานกลาง ร้อยละ 21.90 และเชื่อมั่นในระดับมากที่สุด ร้อยละ 12.83 ตามลำดับ โดยมีคะแนนความเชื่อมั่นเฉลี่ย 3.869 ด้านการแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นอยู่ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 62.39 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 22.79 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.05 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.867 มีความคิดเห็นว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีความชัดเจนสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้ในระดับมากที่สุด ร้อยละ 63.72 รองลงมา คือ ระดับปานกลาง ร้อยละ 20.80 และระดับมากที่สุด ร้อยละ 13.50 โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.887 และส่วนใหญ่คิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดีในระดับมากที่สุด ร้อยละ 63.05 รองลงมา คือ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 19.25 และระดับปานกลาง ร้อยละ 15.93 ตามลำดับ โดยมีคะแนนเฉลี่ย เท่ากับ 3.931 รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยความคิดเห็นต่อการขับเคลื่อนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นประจำปีงบประมาณ 2567

ข้อคำถาม	ระดับความคิดเห็น					คะแนนเฉลี่ย \bar{x}	แปลผล
	มากที่สุด	พอ	ปานกลาง	มาก	มากที่สุด		
1) ท่านเชื่อมั่นในแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	1 (0.51)	3 (1.52)	48 (24.37)	112 (56.85)	33 (16.75)	3.88	มาก
2) ท่านแนะนำหรือถ่ายทอดให้ผู้อื่นรู้จักแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่น	-	3 (1.52)	39 (19.8)	119 (60.41)	36 (18.27)	3.95	มาก
3) แนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีความชัดเจน สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้	1 (0.51)	4 (2.03)	44 (22.34)	112 (56.85)	36 (18.27)	3.90	มาก
4) ท่านคิดว่าแนวทางการดำเนินงานทันตสาธารณสุขในกลุ่มวัยเรียนและวัยรุ่นมีประโยชน์และส่งผลให้เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสุขภาพช่องปากที่ดี	1 (0.51)	3 (1.52)	40 (20.3)	111 (56.35)	42 (21.32)	3.96	มาก

ส่วนที่ 4 : ความต้องการสนับสนุนจากงานวิจัยและวัยรุ่น

- ควรมีแผนงานให้อุดหนุนควบคู่ไปกับงานส่งเสริมป้องกันด้วย และมีการนิเทศติดตามไปถึง outcome ด้วย
- การบูรณาการกับหลักสูตรการเรียนการสอนเพื่อให้ครูเห็นถึงความสำคัญและเด็กได้รับความรู้และฝึกปฏิบัติในห้องเรียน
- มีแนวทางหรือมาตรการที่ชัดเจนในการเข้าดำเนินงานที่โรงเรียน
- มีนโยบายการทำงานร่วมกับกระทรวงศึกษาที่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน บูรณาการเรื่องการดูแลสุขภาพช่องปากกับหลักสูตรการเรียนการสอน และประสานงานตัวชี้วัดด้านทันตสุขภาพเด็กวัยเรียน เช่น caries free/cavity free ให้เป็นตัวชี้วัดสำคัญของสถานศึกษาและเป็นตัวชี้วัดของกระทรวงศึกษาธิการด้วย
- พัฒนาความร่วมมือในการขับเคลื่อนงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ผลักดันนโยบาย fee schedule เพื่อกระตุ้นเพิ่มการให้บริการในกลุ่มเป้าหมาย
- พัฒนาเครื่องมือ แอปพลิเคชันและโปรแกรมบันทึกข้อมูล เช่น โปรแกรม sealant ให้ใช้งานง่ายยิ่งขึ้น และจัดอบรมการบันทึกข้อมูล
- ควรมีการส่งกลับข้อมูลเพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานในระดับพื้นที่ให้ทำการตรวจสอบว่าข้อมูลที่บันทึกไปถูกต้องหรือขาดหายไปหรือไม่
- พัฒนาการเข้าถึงชุมชนชายขอบ
- สิ่งสนับสนุนในการดำเนินงาน เช่น
 - คู่มือการดำเนินงานด้านทันตสาธารณสุข
 - สนับสนุนเจ้าหน้าที่ทันตบุคลากร ช่างซ่อมยูนิตทันตกรรมที่เพียงพอ
 - งบประมาณในการดำเนินงานและจัดซื้อเครื่องมือทางทันตกรรม สำหรับ รพ.สต. โดยตรงจากส่วนกลาง
 - สนับสนุนรถทันตกรรมเพื่อใช้ในงานทันตกรรมในโรงเรียน เนื่องจากยูนิตทันตกรรม ใน รพ. มีน้อยทำให้ไม่สามารถจัดบริการได้อย่างครอบคลุม
 - อุปกรณ์ส่งเสริมสุขภาพช่องปากวัยเรียนวัยรุ่นที่มีคุณภาพและใช้งานได้จริง เช่น แปรงสีฟัน ยาสีฟัน ไหมขัดฟัน เม็ดสีย้อมฟัน เป็นต้น
 - สื่อสาริต อุปกรณ์ให้ทันตสุขภาพ เช่น โมเดลสอนแปรงฟัน เป็นต้น
 - สื่อการส่งเสริมทันตสุขภาพที่ทันสมัย เหมาะสม และกระตุ้นความสนใจในกลุ่มวัยรุ่น เช่น สื่อเกี่ยวกับการจัดฟัน ประเภทสื่อที่ต้องการ ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ เช่น ภาพพลิก โปสเตอร์ infographic ไลน์ และสื่อออนไลน์ เช่น เพลง คลิปวิดีโอ โฆษณา สื่อวีดิทัศน์ แอปพลิเคชัน เป็นต้น
 - กิจกรรมสร้างกระแสทางสังคมที่น่าสนใจในกลุ่มเด็กวัยรุ่น

ส่วนที่ 5 : ความคาดหวัง/ความผูกพัน

5.1 ความคาดหวังต่องานทันตสาธารณสุขในอนาคต

➤ ประชาชน

- ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีความรู้ มีความตระหนัก เห็นความสำคัญของการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง มีความสามารถในการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง และมีพฤติกรรมในการดูแลสุขภาพช่องปากตนเองอย่างเหมาะสม และสามารถถ่ายทอดไปให้บุคคลอื่นได้
- ประชาชนเข้าถึงบริการได้อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง ได้รับบริการที่ครอบคลุม มีความปลอดภัย และสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนได้
- ประชาชนทุกกลุ่มวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี มีฟันผุลดลง มีฟันใช้งานได้ตลอดช่วงชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดี

➤ การดำเนินงาน

- แนวทางในการดำเนินงานมีความชัดเจน เป็นระบบ มีคุณภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกันทุกหน่วยงาน มีการเชื่อมต่อบริการทันตสาธารณสุขกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ออกแบบนโยบายและตัวชี้วัดให้เหมาะสมและสอดคล้องกับบริบทพื้นที่
- การบูรณาการงานทันตสาธารณสุขกับงานส่งเสริมสุขภาพด้านอื่น ๆ และเครือข่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อขับเคลื่อนงานไปพร้อมกัน ลดความซ้ำซ้อนในการเก็บข้อมูลและปฏิบัติงาน
- เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายระดับเขตและจังหวัด เพื่อขับเคลื่อนพัฒนางานในระดับปฐมภูมิที่ถ่ายโอนไปท้องถิ่น
- สนับสนุนให้ภาคประชาชน ครอบครัวยุวมชน ท้องถิ่น และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพช่องปากมากขึ้น
- พัฒนารูปแบบการทำงานโดยนำเทคโนโลยีมาปรับใช้มากขึ้น เช่น teledentistry
- ปรับลดตัวชี้วัดให้เหมาะสมกับการดำเนินงาน

➤ สิ่งสนับสนุน

- มีสื่อ องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมที่ทันสมัย ง่ายต่อการเข้าถึงและเข้าใจมากขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่
- ผู้บริหารระดับสูงให้ความสำคัญกับงานทันตสาธารณสุข
- จัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอต่อการให้บริการประชาชนในพื้นที่
- สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงาน มีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ และได้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม
- บุคลากรได้รับการสนับสนุนให้พัฒนาศักยภาพเพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

➤ เป้าหมายการดำเนินงาน

- เกิดการจัดบริการทางทันตกรรมที่ครอบคลุม ประชาชนเข้าถึงบริการได้สะดวก รวดเร็ว มีระบบส่งต่อดูแลอย่างต่อเนื่อง
- มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการดูแลสุขภาพช่องปาก เช่น มียาสีฟันและแปรงสีฟันที่มีคุณภาพ ราคาถูก เป็นต้น
- เกิดกระแสการดูแลสุขภาพช่องปากในชุมชน
- เด็กวัยเรียน อายุ 12 ปี มีฟันใช้งานได้อย่างเหมาะสม ลดการสูญเสียฟันให้มากที่สุด
- เด็กวัยเรียน อายุ 12 ปี มีความรู้ ความเข้าใจ เกิดความตระหนัก เห็นความสำคัญเกี่ยวกับสุขภาพช่องปาก มีพฤติกรรมทันตสุขภาพที่ดี มีความสามารถในการดูแลตนเอง สามารถตัดสินใจเลือกผลิตภัณฑ์ทันตสุขภาพ เข้ารับบริการทันตกรรมได้ทันเวลา และเหมาะสม เพื่อให้มีสุขภาพช่องปากดี และคุณภาพชีวิตที่ดี

5.2 ความผูกพันต่อการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น

Customer	ความผูกพันต่อการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น
1. ภาคประชาสังคม ได้แก่ ผู้ปกครอง และเด็กวัยเรียน	ความนับถือและความศรัทธาในหน่วยงาน การตั้งเป้าหมายร่วมกัน
2. หน่วยงานภาครัฐ ระดับส่วนกลาง <ul style="list-style-type: none">- ภายนอกกรมอนามัย ได้แก่ กรมควบคุมโรค สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข คณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงมหาดไทย- ภายในกรมอนามัย ได้แก่ สำนักวิชาการภายในกรมอนามัย กลุ่มคัลส์เตอร์วัยเรียน	การเชื่อใจ (Trust) ในการทำงานร่วมกัน การมีเป้าหมายร่วมกัน
ระดับส่วนภูมิภาค <ul style="list-style-type: none">- ภายนอกกรมอนามัย ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด- ภายในกรมอนามัย ได้แก่ ศูนย์อนามัย กลุ่มงานวัยเรียน และกลุ่มงานทันตสาธารณสุข	การเชื่อใจ (Trust) ในการทำงานร่วมกัน

Customer	ความผูกพัน ต่อการดำเนินงานในกลุ่มวัยเรียนวัยรุ่น
3. ภาควิชาการ ได้แก่ สถาบันการศึกษา เช่น คณะทันตแพทยศาสตร์ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร และราชวิทยาลัยทันตแพทย์	การเชื่อใจ (Trust) ในการทำงานร่วมกัน และทำงานเป็นทีม

ส่วนที่ 5 : ข้อเสนอแนะจากผู้รับบริการ

➤ การถ่ายทอดนโยบาย/แนวทางการดำเนินงาน

- ควรมีชี้แจงนโยบายและกิจกรรมบ่อย ๆ เพื่อกระตุ้นให้พื้นที่ทำงานอย่างต่อเนื่อง
- อยากให้มีการรับฟังความคิดเห็นของพื้นที่ก่อนกำหนดนโยบายหรือค่าเป้าหมายตัวชี้วัดต่าง ๆ ไม่ควรมีตัวชี้วัดหลายตัว ควรบูรณาการกับงานสุขภาพด้านอื่น ๆ เนื่องจากเจ้าหน้าที่ใน รพ.สต. มีภาระงานที่หลากหลาย ไม่ได้รับเฉพาะงานทันตสาธารณสุข กำหนดตัวชี้วัดที่ strong พอที่จะผลักดันให้การทำงานในพื้นที่ชัดเจน และไม่ควรถูกกำหนดค่าเป้าหมายที่สูงเกินไป เพราะพื้นที่จะทำข้อมูลให้สูงตามค่าเป้าหมายแต่ไม่มีประสิทธิภาพในการทำงาน
- ควรมีแนวทางการดำเนินงานร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกำกับติดตามที่ชัดเจน
- ต้องการให้มีนโยบายควบคุมการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลให้เกิดฟันผุ และในฉลากผลิตภัณฑ์มีการสอดแทรกวิธีการดูแลอนามัยช่องปากหลังรับประทานด้วย
- ควรมีการจัดประกวดหรือคัดเลือกจังหวัดที่มีการดำเนินงานได้เป็นอย่างดีในแต่ละกลุ่ม เพื่อเป็นตัวอย่างกระตุ้น เขตสุขภาพ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้

➤ ระบบข้อมูลสารสนเทศ

- การบันทึกข้อมูลในระบบ HDC ที่ตรงตามความเป็นจริง สามารถนำข้อมูลการวิเคราะห์เพื่อกำกับการดำเนินงานได้จริง
- พัฒนาและเชื่อมโยงระบบข้อมูลให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกันได้ เพื่อลดภาระการทำงานและลดความซ้ำซ้อนในการบันทึกข้อมูล
- พัฒนาแอปพลิเคชันด้านทันตกรรมเป็นแอปเดียวที่รวมทุกกลุ่มอายุ และพัฒนาช่องทางในการเข้าถึงข้อมูลด้านทันตสุขภาพของแต่ละกลุ่มวัยให้เข้าถึงได้โดยง่ายและสะดวก

➤ ทรัพยากรดำเนินงาน

- ควรเพิ่มบุคลากรและยูนิตทำฟันในหน่วยบริการปฐมภูมิ และการออกให้บริการทันตกรรมหมุนเวียนให้เพียงพอต่อผู้รับบริการ
- สนับสนุนความก้าวหน้าในสายงานเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ และเปิดหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องสำหรับเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข